

Elinvoima- ja työllisyysjaosto

Päätöspäivämäärä 14.08.2023 § 62

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja työllisyysjaosto, 14.08.2023

§ 62

Lahden kaupungin osallistuminen ympäristöministeriön Kuntien ilmatoratkaisut -ohjelman hankehakuun

3280/00.01.03.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristöneuvontapäällikkö Päivi Sieppi, p. 050 559 4090

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Elinvoimajohtaja Eskonsipo-Bradshaw Henna

Päätösehdotus

Elinvoima- ja työllisyysjaosto päättää, että Lahden kaupunki osallistuu Kuntien ilmatoratkaisut -ohjelman hankehakuun Maistuva ilmatoruoka -hankkeella.

Käsittely

Asian käsittelyn kuluessa jäsen Mira Nieminen teki seuraavan muutosehdotuksen: Esitän, että Lahden kaupunki ei osallistu Kuntien ilmatoratkaisut -ohjelman hankehakuun Maistuva ilmatoruoka, jolla on tarkoitus vaikuttaa ja lisätä kasvisruokapainotteisuutta koulu- ja päiväkotiruokailuissa. Lahden tulee jatkossa panostaa yhä tarkoituksenmukaisemmin monipuoliseen ja ravitsevaan ruokailuun, johon kuuluvat erilaiset ravintolähteet niin maatalous- ja lihatuotteista, kasviksiin, kalaan, kotimaisiin marjoihin sekä hedelmiin, joiden kautta huomioidaan

kasvavien lasten terveys, jaksaminen ja hyvinvointi sekä oppiminen monipuolisesta ruokavaliosta.

Jäsen Kalle Aaltonen kannatti tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava esitys, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Mira Niemisen muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä (Nieminen E. ja Bruneau) ja 2 EI-ääntä (Nieminen M. ja Aaltonen). Äänestyslista on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi päätösehdotuksen voittaneen puheenjohtajan äänellä.

Perusteluosa

Lahti on ympäristökaupunki, joka edistää ekologista, sosiaalista ja taloudellista kestävyyttä. Lahdessa on tehty vaikuttavaa ilmastotyötä jo pitkään ja tuotantoperusteisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä on saatu paljon tuloksia. Tällä hankkeella pureudutaan kulutusperusteisiin päästöihin, joissa on paljon vähentämisen potentiaalia. Kulutuksen kasvihuonekaasupäästöt olivat 7,2 t CO₂-ekv/asukas vuonna 2022 ja tästä ruuan osuus on lähes 30 % (Kulma-laskentamalli). Kuluttajien ruokavalintoihin liittyy suuri päästövähennyspotentiaali. Ruokavalion hiilijalanjälkeä voidaan pienentää esimerkiksi lisäämällä kasviperäisten tuotteiden ja järvikalan osuutta. Tämä olisi tärkeää myös terveysnäkökulmasta.

Lahden kaupungin talousarvioon vuodelle 2023 on kirjattu strategisena kärkihanketoimenpiteenä kasvisruokapainotteisuuden lisääminen koulu- ja päiväkotiruokailussa. Tämän tavoitteen edistämiseksi perustettiin vuoden alussa kouluruokailun kehittämisen yhteistyöryhmä, jota ympäristökehityksen yksikkö koordinoi. Työryhmässä on edustajia kaupungin kouluista, Päijät-Hämeen Ateriapalveluista, Päijät-Hämeen hyvinvointialueelta, Helsingin yliopistosta ja THL:stä. Hankkeen idea on ollut keskusteltavana yhteistyöryhmässä. Hankerahoituksen saaminen tukisi kärkihanketavoitteen saavuttamista ja mahdollisuuksia kehittää kestävä kouluruokailua.

Hankehakemuksen aikataulu ja sisältö

Ympäristöministeriön Kuntien ilmatoratkaisut -ohjelman hankehaku-aika oli 15.5.–31.7.2023. Hankehakemus ympäristöministeriölle jätettiin haku-aikana.

Maistuva ilmatoruoka -hankkeen toteutusaikataulu olisi 1.11.2023 – 15.9.2024. Tavoitteena hankkeessa on työskennellä nuorten kanssa kotitalousopetuksen yhteydessä. Tavoitteena on kouluttaa kotitalousopettajia, lisätä heidän tietoisuuttaan ruuan ilmastovaikutuksista ja tukea heidän työtään ruokamuutoksen aikaansaamiseksi. Tällä hetkellä osalla nuorista on kielteisiä asenteita kasvisruokia kohtaan. Tämä heijastuu myös siihen, ettei kouluruokaa syödä. Kouluissa ruokahävikki syntyykin lähinnä linjastohävikkinä. Ruokahävikin vähentäminen on yksi hankkeen tavoitteista.

Hankkeessa nuoret valmistavat kotitaloustunneilla eri kasviproteiineista ruokia, maistavat niitä ja äänestävät parhaimmin maistuvat ruuat jatkokehitykseen Päijät-Hämeen Ateriapalveluille. Hankkeessa lasten ja nuorten osallistuminen on avainasemassa. Tekemällä itse ja saamalla

omakohtaisia kokemuksia erilaisten ruokien maistelusta voidaan niihin tottua. Oleellista on, että Päijät-Hämeen Ateriapalvelut saa suoraan palautetta nuorilta heille maistuvien kasvisruokien kehittämiseen. Oppilaskuntien kautta mallinnetaan oppilaiden osallistuminen kouluruokailun kehittämiseen myös hankkeen jälkeen.

Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Ympäristöministeriön avustus hankkeen avustuskelpoisista kustannuksista voi olla korkeintaan 70 % ja kuitenkin enintään 56 000 euroa hanketta kohden. Ehdotetun hankkeen kokonaiskustannus on 76 800 €, josta avustuksen osuus olisi 53 760 €. Lahden kaupungin omavastuuosuus 23 040 € katetaan omana työnä (10 000 €) ja loput rahoituksena elinvoima- ja työllisyyspalveluiden kustannuspaikalta Sisäiset projektit 101014039.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote Elina Ojala, Päivi Sieppi, Tuija Aarnikoivu, KOPA talouspalvelut